

CONFERENCE OPENING [OTWARCIE KONFERENCJI]

Good morning Ladies and Gentlemen.

It is my great pleasure to welcome all of you - the guests, participants and students who have come to this meeting. My special welcome goes to Mr. William Bellis, US Consul for Press and Culture, who is here for the first time. It has to be underlined, however, that the United States Consulate in Kraków has supported already that series of conferences for several years. I'd like to take this opportunity to thank for that. I acknowledge the efforts and the help as well as the fact that the Consulate is always represented at these conferences.

Ladies and Gentlemen, as it was already mentioned, this is the tenth conference of that series. If you look into the books, which are the real fruits of each conference, you will be able to notice, how information technology has developed over the period of the last ten years and how important that development was in Poland. We have started introducing electronic media into scientific information a little bit later than in well-developed countries. So, that is why the first few meetings were devoted mostly to books and journals. Ten years ago many librarians didn't have opportunity to use computers in their libraries. Thus the way of accessing and dealing with scientific information was completely different then now. Year by year the situation was changing. That was reflected in the subject of the conferences. They were devoted to the information stored in mixed forms: hard copies and electronic. Today we have reached the point at which we are talking only about electronic information, about the way of accessing such information. In a centre of our interest is the role played by the Internet in accessing the information. I believe that all of you, all sitting at this room, are absolutely convinced that the life without the Internet would be very difficult. More and more people start a day with the Internet and end it also with the Internet. This is especially true with young people. Quite often students asked about something do not give the answer. They rather say: "just give me a few minutes, I will check it on the Internet". That is something which worries us as teachers as it can suggest that there is no need to study because one can get the information so easily, so conveniently and so pleasantly. But the Internet is still a new tool. And new tools, as history shows, usually bring something that is beneficial for human beings, but also bring some risk and threat. It is difficult to predict what is going to happen. I believe that we should start a discussion regarding the safe usage of Internet. To start it we should ask the basic questions. How to provide the access to the Internet? What sort of information should be put there? Right now everybody can put whatever he or she wishes. Should we go in that direction? What about using the information found on the Internet? From time to time we can hear about some problems or even scandals. Recently we have

heard about the companies providing music on the Web. Everybody can get that music, can record it, can sell the discs with it. The artists are losing a lot of money. So far we have not heard about such problems with scientific information. We tend to think that the published scientific information doesn't belong to anybody. Does it mean that we can have free access to that information just because it is a scientific information? That is a question. Scientific information cannot be produced at no cost. Somebody has to pay for that, somebody has to support the access to that information. So, how can the information be totally free? On the other side, scientific information helps to develop the societies, ensures the progress. So maybe that is why it should be free of charge? There are many such dilemmas and I am glad that today that meeting, the 10th conference, is dealing with such important issues. There is a need for discussion like that. And I hope that with so many guests who are specialists in that area, we might come to some conclusions, we might really participate in a global discussion on the role of the Internet and its implications.

Ladies and Gentlemen. I would like to wish you a good meeting. I hope that it is going to reach valuable conclusions. Please enjoy staying at the Jagiellonian University. You are at the newest campus of this University. It is still under construction. You are in a building which was completed first. The project is to last ten years. We don't have enough money to build faster. But every year we are going to get one more building. Today the University is mostly located in the center of the city. We have very old and beautiful buildings there. They are very nice but also very costly to maintain and renovate. They are also not convenient for teaching and research in the areas where the modern technology is applied. So we need modern buildings. I hope you will have time to see also our old campus located with the buildings from 14th century. Please enjoy your visit at the University and in our city. Thank you very much for your attention.

Professor Maria Nowakowska, PhD
Vice-Rector of the Jagiellonian University
Poland

OTWARCIE KONFERENCJI [CONFERENCE OPENING]

Panie i Panowie,

Z wielką przyjemnością witam wszystkich Państwa - gości, uczestników i studentów, którzy przybyli, by wziąć udział w tej konferencji. Szczególnie chciałabym powitać Pana Williama Bellisa, Konsula USA ds. Prasy i Kultury, który jest naszym gościem po raz pierwszy. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że Konsulat Stanów Zjednoczonych wspiera ten cykl konferencji już od kilku lat i korzystajcie z okazji, chciałabym złożyć za to gorące podziękowania. Doceniam starania i pomoc udzielaną nam przez Konsulat i stał się obecny jego przedstawiciel na naszych konferencjach.

Panie i Panowie, jak wspomniano wcześniej, to już dziesiąta konferencja z cyklu spotkań organizowanych przez Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jeśli przejrzyte książki publikowane po każdej z tych konferencji, które przecież są ich prawdziwymi owocami, będziecie mogli Państwo prześledzić rozwój technologii informacyjnych, poznać ich wagę i znaczenie dla Polski. Zaczęliśmy wprowadzać media elektroniczne do informacji naukowej nieco później niż kraje wysoko rozwinięte. To dlatego pierwszych kilka konferencji poświęconych było w głównej mierze książkom i czasopiśmom. Dziesięć lat temu wielu bibliotekarzy nie miało nawet możliwości skorzystania z komputera w miejscu pracy. Metody udostępniania i szerzej rozumianej obsługi informacji naukowej w tamtych czasach były zasadniczo różne od współczesnych. Sytuacja ulegała jednak z roku na rok zmianom. Proces ten znalazł swoje odzwierciedlenie w tematyce kolejnych konferencji. Podejmowano zagadnienia związane z informacją gromadzoną i przetwarzaną zarówno w postaci tradycyjnych druków, jak i w wersji elektronicznej. Dzisiaj doszliśmy do takiego miejsca, w którym mówimy już tylko o informacji elektronicznej i sposobach uzyskiwania do niej dostępu. W centrum naszej uwagi znalazł się Internet i jego rola w zdobywaniu dostępu do informacji. Jestem przekonana, że wszyscy tu obecni mają pełną świadomość tego, jak trudne byłoby dzisiaj nasze życie bez Internetu. Coraz więcej ludzi zaczyna dzielić i korzystać z Internetem. Szczególnie dotyczy to młodych ludzi. Bardzo często studenci zapytani o cokolwiek zamiast udzielić odpowiedzi, mówią, „proszę dać mi kilka minut, sprawdzę w Internecie”. Zjawisko to martwi nas jako nauczycieli. Może ono bowiem sugerować, że nie ma potrzeby studiowania i uczenia się, ponieważ informacje można uzyskać w taki łatwy, wygodny i przyjemny sposób. Ale przecież Internet to cięgle nowe narzędzie, a takie, jak uczy nas historia, zazwyczaj przynosi społeczeństwu zarówno korzyści, jak

i zagrożenia. Trudno jest przewidzieć, co się wydarzy. Wierzę, że powinniśmy rozpocząć dyskusję o bezpiecznym korzystaniu z Internetu. Na początek należałoby zadać kilka podstawowych pytań. Jak zapewnić dostęp do Internetu? Jaki rodzaj informacji powinien się tam znaleźć? Obecnie kiedyś wprowadzi do sieci takie informacje, jakie zechce. Czy nadal powinniśmy iść w tym kierunku? A co z wykorzystaniem informacji wyszukanej w Internecie? Od czasu do czasu słyszymy o różnych problemach i aferach z tym związanych. Ostatnio dużo mówiło się o firmach rozpowszechniających w Internecie utwory muzyczne. Skutkiem ich działalności są oczywiście wybrane utwory, skopiowane na CD i sprzedawane, działające na szkodę artystów. Jak dotychczas nie mieliśmy do czynienia z takimi problemami w odniesieniu do informacji naukowej. Skłonni jesteśmy uważać, że opublikowana informacja naukowa należy do nikogo. Czy to jednak automatycznie oznacza, że powinniśmy mieć do niej wolny i darmowy dostęp dlatego, że jest to właściwie informacja naukowa? Kwestia jest problematyczna. Informacja naukowa nie powstaje przecież całkowicie za darmo. Kto ponosi związane z tym koszty, kto musi tę udostępnić. Jak zatem korzystanie z jej zasobów mogłoby być całkowicie darmowe? Jednak z drugiej strony, informacja naukowa pozwala rozwijać społeczeństwo, zapewnia postęp. Być może to jest powód, dla którego dostęp do niej powinien być wolny od wszelkich opłat. Tego typu dylematów jest wiele i cieszę się, że podczas tej konferencji organizowanej przez Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego koncentruje się właśnie na takich właśnie zagadnieniach. Takie dyskusje są niezwykle potrzebne. Mam nadzieję, że dzięki obecności tak wielu specjalistów z tego obszaru, będzie można wypracować jakieś wnioski i zaistnieć w globalnej dyskusji nad rolą Internetu i skutkami jego rozwoju.

Panie i Panowie. Wyznaczone Państwu udanej konferencji. Wierzę, że dyskusje doprowadzą Państwa do wartościowych wniosków. Wyznaczone także przyjemnego pobytu na Uniwersytecie Jagiellońskim. Konferencja odbywa się na terenie najnowszego kampusu, który jest nadal w fazie budowy. Znajdujemy się w budynku, który został ukończony jako pierwszy. Projekt realizowany jest już od dziesięciu lat. Ze względów finansowych nie możemy budować szybciej, ale każdego roku zamierzamy oddawać kolejny budynek. Obecnie budynki Uniwersytetu nadal zlokalizowane są przede wszystkim w centrum miasta. Są to piękne i zabytkowe obiekty, które jednak są bardzo kosztowne w utrzymaniu i modernizacji. Nie są to najlepiej dostosowane do nauczania i prowadzenia badań w tych dyscyplinach, w których stosuje się nowoczesne technologie i tak dlatego konieczna jest budowa nowych budynków. Mam jednak nadzieję, że znajdziecie Państwo czas, by zwiedzić również te zabytki (w tym XIV-wieczne) naszej uczelni. Jeszcze raz wyrażam miłego pobytu na naszym Uniwersytecie i w Krakowie. Dziękuję bardzo za uwagę.

Prof. dr hab. Maria Nowakowska

Prorektor ds. Badań i Współpracy Międzynarodowej
Uniwersytetu Jagiellońskiego